

ALLIANSENS Betydelse i Psykologisk behandling Vad säger forskningen?

Rolf Sandell
Lunds universitet
rolf.sandell@psy.lu.se

© Rolf Sandell, 2014

Litet historik

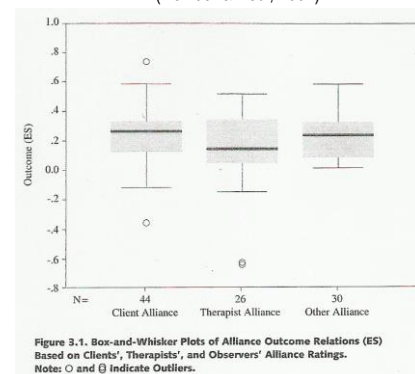
- Freud: Den positiva överföringen
- Sterba: Ego alliance
- Zetzel: Therapeutic alliance
- Greenson: Working alliance
Therapeutic alliance
- Luborsky: Type 1: anknytning till terapeuten
Type 2: anknytning till metoden
- Bordin

© Rolf Sandell, 2014

Bordin: Allians är graden av enighet om (1) vad man skall uppnå och (2) om hur man skall arbeta, och (3) graden av respekt och sympati mellan parterna

© Rolf Sandell, 2014

Terapeutisk allians (r) (Horvath & Bedi, 2002)

Horvath, Flückiger, Del Re & Symonds
(2011):

201 forskningsrapporter, >14000 fall:

Sambandet mellan den terapeutiska
alliansen och terapins utfall är
 $r = 0.275 \pm 0.026$

© Rolf Sandell, 2014

Spelar roll
vem som skattar alliansen ...

- Clients $r = 0.282$
- Observer $r = 0.295$
- Therapist $r = 0.196$

© Rolf Sandell, 2014

... likaså vilket utfallsmått man
använder ...

- Dropout 0.164 ± 0.102
- SCL 0.276 ± 0.077
- BDI 0.409 ± 0.105

© Rolf Sandell, 2014

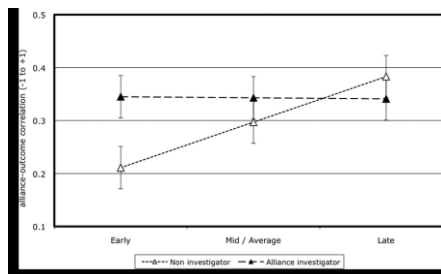
... och vid vilken tidpunkt i terapin ...

- Tidigt $r = 0.25$
- Mitten $r = 0.25$
- Sent $r = 0.39$

© Rolf Sandell, 2014

- Redan vid session 3 är prognosen alltså
någorlunda säker!

... liksom forskarens "allegiance"

© Rolf Sandell, 2014

© Rolf Sandell, 2014

Alliansen är både ett resultat av tidiga effekter men också (oberoende av dom) en förutsättning för senare – och den verkar ha en terapeutisk effekt "i sig" (Barber, et al., 2001; Brotman, 2004; Constantino, et al. 2005; Falkenström, et al, 2013a, b; Gaston, et al., 1991; Klein, et al., 2003; Strauss, et al., 2006 m fl).

Skenallians (sham alliance)

En låtsasallians för att bevara status quo och undvika förändring och andra obehagligheter.

© Rolf Sandell, 2014

Alliansbrott

(J Safran & C Muran. Negotiating the therapeutic alliance. A relational treatment guide. New York, Guilford Press, 2000)

- "deteriorations in the relationship between therapist and patient [signalled by] patient behaviors or communications that are interpersonal markers indicating critical points in therapy for exploration"
- Withdrawal
- Confrontation
- Brief Relation Therapy (BRT)

© Rolf Sandell, 2014

Ackerman & Hilsenroth (2001):**Precipitants and Markers of Ruptures in the Alliance***Precipitants to Ruptures* (Rhodes et al., 1994)

Breach of patient's wants and/or needs:

(A) Therapist does something the patient does not want or need

Therapist confronts unsupportively

Therapist focus is off

Therapist gives unwanted advice

Therapist interpretation is off

Therapist focused on something other than the patient

(B) Therapist fails to do something the patient wants or needs:

Therapist misses importance of issues

Markers of Ruptures (Safran et al., 1990)**Confrontational**

Overt expression of negative sentiments

Disagreement about the goals or tasks of therapy

Self-esteem enhancing operations

Nonconfrontational

Compliance

Indirect communication of negative sentiments or hostility

Avoidance maneuvers

Nonresponsiveness to intervention

© Rolf Sandell, 2014

Ackerman & Hilsenroth (2003):**Summary of therapist's attributes and techniques found to contribute positively to the alliance****Personal attributes**

Flexible

Experienced

Honest

Respectful

Trustworthy

Confident

Interested

Alert

Friendly

Warm

Open

Technique

Exploration

Depth

Reflection

Supportive

Notes past therapy success

Accurate interpretation

Facilitates expression of affect

Active

Affirming

Understanding

Attends to patient's experience

© Rolf Sandell, 2014

Måste alliansen hela tiden vara positiv och stark?

- Nej! Fluktuationer är snarare tecken på en välfungerande terapi, med gott utfall – förutsatt att terapeuten (och patienten) uppmärksammar och "jobbar med" allianskriser!
- I terapier där alliansen tenderar att hela tiden försämras är utfallet i regel dåligt

© Rolf Sandell, 2014

© Rolf Sandell, 2014

Slutsatser om allians

- Att befrämja alliansen är inte skiljt från (andra) terapeutiska interventioner
- Att utveckla en "good enough" allians tidigt i terapin är avgörande för en lyckosam behandling
- Alliansen är betydelsefull i alla former av terapi, inkl mediaburna (e.g., Internet, telefon)

- Tidigt i en terapi är det viktigt för alliansbyggandet att anpassa tekniken till den specifika klientens behov, förväntningar, och resurser
- Terapeuten måste noga följa och bedöma hur klienten uppfattar deras behandlingsallians
- Styrkan i alliansen, under och mellan sessioner, varierar med olika händelser och faktorer i terapin

© Rolf Sandell, 2014

- Terapeuten måste undvika att förhålla sig defensivt eller kritiskt till klientens negativa inställning eller fientlighet
- Klienter med svår ångest i sociala relationer eller med personlighetsstörning tenderar att bereda terapeuten särskilda utmaningar i allianshänseende
- **Alliansen är inte *hela* den terapeutiska relationen!!!**

© Rolf Sandell, 2014

De terapeutiska relationerna

© Rolf Sandell, 2014

Omedvetna förväntningar påverkar alla relationer

- Fördomar
- Överföring (Freud)
- Internal working models (IWMs; Bowlby)
- Anknätningsmönster (Lilliengren)
- Relational schemes (Baldwin)
- Objektrelationer
- Scripts (Tomkins)

© Rolf Sandell, 2014

Överföring/motöverföring

- Spelar roll i *alla* relationer
- Susan Andersen: "Significant-other representations are activated and used in relation to new people" (The social-cognitive model of transference)
- "... a whole variety of complex affects, motivations, expectancies, behaviors, and self-changes may occur in relation to this new person -- based on the transference process and on the content of one's relationship with the particular significant other"
- När det "krånglar till sig" är det klokt att fundera över sitt omedvetna!

© Rolf Sandell, 2014

Den "reella" relationen (i motsats till "objektrelationen")

- Realism: ... att uppleva och uppfatta den andre "som hon/han är" (snarare än som projektioner baserade på rädslor och önskningar som har med viktiga andra från förr att göra)
- Genuineness: ... att vara "den man är", i motsats till att vara tillgjord och oäkta (Gelso, 2009)

© Rolf Sandell, 2014

Rogers krav: "*genuineness*, empathy, unconditional regard, non-possessive warmth"

© Rolf Sandell, 2014

Rogeriensk psychotherapy

"empathy, genuineness, unconditional regard"

Summary of Overall Pre-Post Change, Controlled, and Comparative Effect Sizes of Humanistic Therapies (Elliott, 2003)

Effect size (<i>d</i>)	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Pre-post change <i>d</i>			
By assessment point			
Post	89	1.03	0.59
Early follow-up (1-11 mos)	43	1.26	0.71
Late follow-up (12 mos)	25	1.15	0.55
Overall (mean <i>d</i>)	99	1.01	0.55
Controlled <i>d</i> (vs. untreated clients)	36	0.94	0.68
Comparative <i>d</i> (vs. other treatments)	48	0.00	0.58

© Rolf Sandell, 2014

Den reparativa/kompensatoriska relationen

Att ersätta eller kompensera det som fatta(de)s t ex genom corrective emotional experience, "basic-fault-approach", holding

© Rolf Sandell, 2014

"... provide limited reparenting [in Schema-Focused Therapy] to meet partially the unmet emotional needs in an effort to develop more healthy schemas" (Spinhoven et al, 2007)

© Rolf Sandell, 2014

Den "transpersonella" relationen

"... the timeless facet of the psychotherapeutic relationship, which is impossible to describe, but refers to the spiritual dimension of the healing relationship" (Petruska Clarkson)

© Rolf Sandell, 2014

Kanske spegelneuron eller feromoner, vem vet?

© Rolf Sandell, 2014

Tack för uppmärksamheten!

© Rolf Sandell, 2014